

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2017

YEARBOOK

2017

ГОДИНА 8
БРОЈ 10

VOLUME VIII
NO 10

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2017
YEARBOOK

ГОДИНА 8
БР. 10

VOLUME VIII
NO 10

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

ГОДИШЕН ЗБОРНИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

За издавачот:

доц. д-р Драгана Кузмановска

Издавачки совет

проф. д-р Блажо Боев

проф. д-р Лилјана Колева-Гудева

проф. д-р Виолета Димова

доц. д-р Драгана Кузмановска

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

проф. д-р Светлана Јакимовска

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

Редакциски одбор

- проф. д-р Ралф Хајмрат – Универзитет од Малта, Малта
проф. д-р Нецати Демир – Универзитет од Гази, Турција
проф. д-р Ридван Цанин – Универзитет од Едрене, Турција
проф. д-р Стана Смиљковиќ – Универзитет од Ниш, Србија
проф. д-р Тан Ван Тон Та – Универзитет Париз Ест, Франција
проф. д-р Карин Руке Бритен – Универзитет Париз 7 - Дени Дидро, Франција
проф. д-р Роналд Шејфер – Универзитет од Пенсилванија, САД
проф. д-р Кристина Кона – Хеленски Американски Универзитет, Грција
проф. д-р Златко Крамариќ – Универзитет Јосип Јурај Штросмаер, Хрватска
проф. д-р Борјана Просев-Оливер – Универзитет во Загреб, Хрватска
проф. д-р Татјана Гуришиќ-Беканович – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
проф. д-р Рајка Глушица – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
доц. д-р Марија Тодорова – Баптистички Универзитет од Хонг Конг, Кина
доц. д-р Зоран Поповски – Институт за образование на Хонг Конг, Кина
проф. д-р Елена Андонова – Универзитет „Неофит Рилски“, Бугарија
м-р Диана Мистреану – Универзитет од Луксембург, Луксембург
проф. д-р Сузана Буракова – Универзитет „Павол Јозев Сафарик“, Словачка
доц. д-р Наташа Поповиќ – Универзитет во Нови Сад, Србија
проф. д-р Светлана Јакимовска, доц. д-р Марија Кукубајска, проф. д-р Луси
Караниколова-Чочоровска, доц. д-р Ева Ѓорѓиевска, проф. д-р Махмут Челик,
проф. д-р Јованка Денкова, доц. д-р Даринка Маролова, лектор д-р Весна Коцева, виш
лектор м-р Снежана Кирова, лектор м-р Наталија Поп-Зариева, лектор м-р Надица
Негриевска, лектор м-р Марија Крстева

Главен уредник

проф. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)

лектор м-р Биљана Петковска, лектор м-р
Крсте Илиев, лектор м-р Драган Донеv
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10-А
п. факс 201, 2000 Штип
Р. Македонија

**YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

For the publisher:

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Editorial board

Prof. Blazo Boev, PhD

Prof. Liljana Koleva-Gudeva, PhD

Prof. Violeta Dimova, PhD

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska

Editorial staff

Prof. Ralf Heimrath, PhD— University of Malta, Malta

Prof. Necati Demir, PhD— University of Gazi, Turkey

Prof. Rıdvan Canım, PhD— University of Edrene, Turkey

Prof. Stana Smiljkovic, PhD— University of Nis, Serbia

Prof. Thanh-Vân Ton-That, PhD— University Paris Est, France

Prof. Karine Rouquet-Brutin PhD— University Paris 7 – Denis Diderot, France

Prof. Ronald Shafer— University of Pennsylvania, USA

Prof. Christina Kkona, PhD— Hellenic American University, Greece

Prof. Zlatko Kramaric, PhD— University Josip Juraj Strosmaer, Croatia

Prof. Borjana Prosev – Oliver, PhD— University of Zagreb, Croatia

Prof. Tatjana Gurisik- Bekanovic, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Prof. Rajka Glusica, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Ass. Prof. Marija Todorova, PhD— Baptist University of Hong Kong, China

Ass. Prof. Zoran Popovski, PhD— Institute of education, Hong Kong, China

Prof. Elena Andonova, PhD— University Neofilt Rilski, Bulgaria

Diana Mistreanu, MA— University of Luxemburg, Luxemburg

Prof. Zuzana Barakova, PhD— University Pavol Joseph Safarik, Slovakia

Ass. Prof. Natasa Popovik, PhD— University of Novi Sad, Serbia

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD, Ass. Prof. Marija Kukubajska, PhD, Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD, Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD, Prof. Mahmut Celik, PhD, Prof. Jovanka Denkova, PhD, Ass. Prof. Darinka Marolova, PhD, lecturer Vesna Koceva, PhD, lecturer Snezana Kirova, MA, lecturer Natalija Pop-Zarieva, MA, lecturer Nadica Negrievska, MA, lecturer Marija Krsteva, MA

Editor in chief

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Managing editor

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasova

(Macedonian language)

lecturer Biljana Petkovska, lecturer Krste

Iliev, lecturer Dragan Donev

(English language)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Address of editorial office

Goce Delcev University

Faculty of Philology

Krste Misirkov b.b., PO box 201

2000 Stip, Republic of Macedonia

СОДЖИНА CONTENTS

Јазик

- Марија Леонтиќ
ТУРСКИТЕ СУФИКСИ ВО РАМКИТЕ НА ПОЛИМОРФЕМНИТЕ
СУФИКСИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
Marija, Leontik
TURKISH SUFFIXES WITHIN THE POLYMORPHIC SUFFIXES
IN THE MACEDONIAN LANGUAGE 7
- Мирјана Пачовска
ЦРВЕНАТА БОЈА ВО ГЕРМАНСКИТЕ И ВО
МАКЕДОНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ
Mirjana Pachovska
THE RED COLOR IN GERMAN AND MACEDONIAN PHRASEOLOGISMS 17

Книжевност

- Мимица Алексовска
ПРОБЛЕМАТИКАТА НА ДРУГОСТА ВО РОМАНОТ
„ПРОРОКОТ ОД ДИСКАНТРИЈА“ ОД ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ
Mimica Aleksovska
THE PROBLEM OF THE OTHERNESS IN THE ROMAN
„THE PROPHECY FROM DISKANTRIA“ BY DRAGI MIHAJLOVSKI 27

Методика

- Марија Тодорова, Весна Коцева
КОМПОНЕНТИ НА НАСТАВАТА CLIL
Marija Todorova, Vesna Kocева
COMPONENTS OF CLIL 39
- Марија Тодорова
ПРИДОБИВКИ ОД ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА НА
ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
Marija Todorova
BENEFITS OF INTERNATIONALISATION OF HIGHER EDUCATION 47

Преведување

- Памела Филиповска
АНАЛИЗА НА ПРЕВОДОТ НА ПЕШНАТА „ВЕЗИЛКА“
ОД БЛАЖЕ КОНЕСКИ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК
Pamela Filipovska
ANALYSIS OF THE TRANSLATION OF THE SONG
“EMBROIDERESS” BY BLAZE KONESKI IN ENGLISH LANGUAGE 55

Марија ЛЕОНТИК¹

УДК: 811.163.3'373.45:811.512.161'373.611

Оригинален научен труд
Original paper

ТУРСКИТЕ СУФИКСИ ВО РАМКИТЕ НА ПОЛИМОРФЕМНИТЕ СУФИКСИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Апстракт: Македонскиот и турскиот народ живееле заедно пет века и влијанието на турскиот јазик врз македонскиот јазик е големо. Турскиот јазик влијаел врз морфологијата на македонскиот јазик. Влијанието на турскиот јазик врз морфолошкиот систем на македонскиот јазик се гледа особено во внесување на нови суфикси како што се: -ци/-чи, -ли и -лак. Со текот на времето овие турски суфикси се споиле со други суфикси во македонскиот јазик и ги создале полиморфемните суфикси.

Во овој труд ќе се анализираат полиморфемните суфикси со турски суфикси во македонскиот јазик

Клучни зборови: македонски јазик, турски јазик, турски суфикси, полиморфемни суфикси

Marija, LEONTIK²

TURKISH SUFFIXES WITHIN THE POLYMORPHIC SUFFIXES IN THE MACEDONIAN LANGUAGE

Abstract: Macedonian and Turkish people had lived together for five centuries and hence the Turkish influence on the Macedonian language is enormous. The Turkish language has greatly influenced the Macedonian morphology. The influence of the Turkish on the morphological system of the Macedonian language is particularly evident in the introduction of new suffixes like -ci/-chi, -li and -lak. In the course of history, these Turkish suffixes merged with other suffixes in the Macedonian language creating polymorphic suffixes.

This paper will analyse polymorphic suffixes with Turkish suffixes in the Macedonian language.

Key words: *Macedonian language, Turkish language, Turkish suffixes, Macedonian suffixes, polymorphic suffixes.*

¹Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип marija.leontik@ugd.edu.mk

² Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip, Macedonia marija.leontik@ugd.edu.mk

1. Вовед

Влијанието на турскиот јазик врз македонскиот јазик може да се следи главно од 16 век. Во текот на петвековниот јазичен контакт на македонскиот со турскиот јазик турските суфикси почнале да навлегуваат заедно со турските лексички заемки. Во рамките на лексичките заемки од турско потекло се наоѓаат турските суфикси -џи/-џи (-ci, -ci, -cu, -cü, -çi, -çi, -çu, -çü), -ли (-li, -li, -lu, -lü), -лак (-lık, -lık, -luk, -lük) и -ди/-ти (-di, -di, -du, -dü, -ti, -ti, -tu, -tü), кои со текот на времето во македонските говори навлегле во поголем број во споредба со другите суфикси.

Турските суфикси во македонскиот јазик на почетокот навлегувале со изворната форма, но потоа, за да си го утврдат своето место, доживувале адаптација и спојување со разновидни суфикси во македонскиот јазик. Турските суфикси во македонскиот јазик се споиле со разновидни суфикси за образување именки, придавки и прилози со што се создале многубројни полиморфемни суфикси. Токму адаптацијата и полиморфемните суфикси придонеле турските суфикси да не се доживуваат како туѓи, лесно да се прифаќаат и да се применуваат за градење на нови лексеми. Тоа значи дека турските суфикси успеале да најдат начин да го утврдат своето место во мноштвото домашни и позајмени суфикси во македонскиот јазик. Тоа е еден долг и неизвесен јазичен процес за кој пресудна улога има јазичната меморија, потребата и афинитетот на народот.

Кај полиморфемните суфикси во кои се присутни турските суфикси, спојувањето на турските суфикси со разновидните суфикси во македонскиот јазик се случува од десна страна (исклучок е полиморфемниот суфикс -штилак/-штилок со неколку примери). Македонскиот говорител за да ги адаптира турските суфикси во македонскиот јазик спонтано на нив ги додавал словенските суфикси или одомаќените суфикси од странско потекло кои му биле поблиски. Но веројатно ова се должи и на природата на турските суфикси кои прифаќаат проширување само од десната страна.

Турските суфикси -џи/-џи и -ли најмногу зеле учество во градењето на полиморфемните суфикси, а суфиксите -лак и -ди/-ти во многу помал обем и разновидност.

Но ова е уште една потврда за гореизложениот став. Турските суфикси -џи/-џи и -ли најмногу се присутни во рамките на полиморфемните суфикси, но исто така во македонскиот лексички фонд имаме најголем број лексички заемки и лексеми градени по пат на аналогија со овие суфикси. Тоа значи дека полиморфемните суфикси со -џи/-џи и -ли овозможиле овие суфикси да останат продуктивни. Полиморфемните суфикси со -лак и -ди/-ти се малубројни, но и нивната продуктивност и разновидност е помала во споредба со суфиксите -џи и -ли.

2. Полиморфемни суфикси со суфиксот **-ци/-чи** (-ci, -ci, -cu, -cü, -ci, -ci, -cu, -cü)

Турскиот суфикс **-ци/-чи**, иако во турскиот јазик во принцип гради именки, во македонскиот јазик во рамките на полиморфемните суфикси гради и придавки и прилози.

2.1. Полиморфемни суфикси со суфиксот **-ци** кои градат именки

Во македонскиот јазик со суфиксот **-ци** ги имаме следниве полиморфемни суфикси што градат именки: **-ција/-чија**, **-жија**, **-циа/-чиа**, **-жиа**, **-цика/-чика**, **-жика**, **-дивка/-цифка/-чифка**, **-цијка (-ц'ијка)/-чијка**, **-ци(и)ца/-чилица**, **-цијца**, **-чиче/-чиче**, **-дивче**, **-цијче**, **-цииче**, **-жијче**, **-циство/-чиство**, **-циница**, **-цијница/-чијница** и **-цилица/-чилица**.

-Полиморфемниот суфикс -ција/-чија се добива со спојување на суфиксот **-ци/-чи** и суфиксот **-ја** и гради именки кои означуваат пред сè вршител на дејство. Пр. абација, гемиција, аферција, авција, алвација, амамција, анција, арабација, ахчија, бавчанција, бакарција, балтација, барутчија, басмација, билетчија, бичакчија, бичкиција, бозација, бојација, бонбонција, бостанција, гајдација, есапчија, јабанција, кафеција, леблебиција, мирасчија, ортакчија, пазарција, саатчија, симитчија, тутунција, чорбација, шербетчија, шеќерција и др.

-Полиморфемниот суфикс -жија е видоизменета варијанта на суфиксот **-ција** и се сретнува во дијалектите. Пр. кавгажија, тутунжија и др.

-Полиморфемниот суфикс -циа/-чиа е скратена варијанта на суфиксот **-ција /-чија** и се сретнува во дијалектите. Пр. капиција, изметчија и др.

-Полиморфемниот суфикс -жиа е скратена варијанта на суфиксот **-жија** и се сретнува во дијалектите. Пр. меанжиа и др.

-Полиморфемниот суфикс -цика/-чика се добива со спојување на суфиксот **-ци/-чи** и суфиксот **-ка** и гради именки кои означуваат вршител на дејство од женски род. Пр. алвацика, аферцика, барабанцика, гурбетчика, журкацика, кирацика, орацика, пазарцика, саатчика, сапунцика, скарацика и др.

-Полиморфемниот суфикс -жика е видоизменета варијанта на суфиксот **-цика/-чика** и се сретнува во дијалектите. Пр. абанжика и др.

-Полиморфемниот суфикс -дивка/-цифка/-чифка е проширена форма на суфиксот **-цика** што се создала со додавање на консонантот **/в/** и **/ф/** помеѓу суфиксот **-ци/-чи** и суфиксот **-ка**. Овој полиморфеман суфикс гради именки кои означуваат вршител на дејство од женски род. Пр. кирацивка, големцифка, мајтапчифка и др.

-Полиморфемниот суфикс -цијка (-ц'ијка)/-чијка е проширена форма на суфиксот **-цика** што се создала со додавање на консонантот **/ј/** помеѓу суфиксот **-ци/-чи** и суфиксот **-ка**. Овој сложен суфикс гради именки кои означуваат вршител на дејство од женски род. Пр. кирацијка, абанц'ијка, изметчијка и др.

-Полиморфемниот суфикс -ци(и)ца/-чилица се добива со спојување на суфиксот **-ци/-чи** и суфиксот **-ица**, **-ца** и гради именки кои означуваат вршител на дејство од женски род. Пр. амамцица, бадијалцица, гајдацилица, големцица, тутунцица, чорбацица, тутунцица, акчилица, јан-кесецилица, меанцилица, чорбацилица и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиџа е проширена форма на суфиксот -џица што се создала со додавање на консонантот /j/ помеѓу суфиксот -џи и суфиксот -џа. Овој полиморфеман суфикс гради именки кои означуваат вршител на дејство од женски род и е карактеристичен за дијалектите. Пр. чорбаџиџа и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиче /-џиче се добива со спојување на суфиксот -џи/-џи и суфиксот -че и гради именки кои имаат деминутивно-хипокористично значење. Пр. *гајдаџиче*, *конакџиче* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џивче е проширена форма на суфиксот -џиче што се создала со додавање на консонантот /в/ помеѓу суфиксот -џи и суфиксот -че и гради именки кои имаат деминутивно-хипокористично значење. Пр. *кавгаџивче* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиџе е проширена форма на суфиксот -џиче што се создала со додавање на консонантот /j/ помеѓу турскиот суфикс -џи и суфиксот -че и гради именки кои имаат деминутивно-хипокористично значење. Пр. *куменџиџе* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џииче гради именки кои имаат деминутивно-хипокористично значење. Пр. *симиџииче* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џијче е видоизменета варијанта на суфиксот -џиџе. Пр. *занданџијче* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиство/-џиство се добива со спојување на суфиксот -џи/-џи и суфиксот -ство и образува пред сè именки кои означуваат занимање, професионална дејност, стопанска гранка што се карактеризира со значењето на основата (пр. *абаџиство*, *бавчанџиство*, *бојаџиство*, *бонбонџиство*, *бостанџиство*, *гајтанџиство*, *гемиџиство*, *дограмаџиство*, *казанџиство*, *кираџиство*, *кујунџиство*, *ловџиство*, *тенекеџиство*, *гурбетџиство*, *занаџиство*, *џифџиство* и сл.), именки кои означуваат титула, звање, функција, служба или општествен статус (пр. *чорбаџиство*, *бунтаџиство*, *комитаџиство*), и именки кои означуваат апстрактни особини (пр. *големџиство*, *дркаџиство*, *кавгаџиство*, *паролџиство*, *силеџиство*, *сметкаџиство*, *фалбаџиство* и сл.).

-Полиморфемниот суфикс -џиница се добива со спојување на турскиот суфикс -џи и суфиксот -ница и гради именки кои именуваат називи на места, односно просторија или простор за работа. Пр. *варџ'иница*, *вурнаџиница* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џијница/-џијница е проширена форма на суфиксот -џиница што се создала со додавање на консонантот /j/ помеѓу суфиксот -џи/-џи и суфиксот -ница. Пр. *икимџијница*, *акџијница*, *ахџијница*, *ракиџијница* и др.

-Полиморфемниот суфикс -џилница/-џилница се добива со спојување на суфиксот -џи/-џи и суфиксот -илница и гради именки кои именуваат називи на места. Овие називи на места означуваат простории или простори каде што се реализира дејството или се врши дејноста. Пр. *абаџилница*, *акшамџилница*, *алваџилница*, *бичкиџилница*, *бозаџилница*, *бојаџилница*, *бонбонџилница*, *бурекџилница*, *варџилница*, *јорганџилница*, *казанџилница*, *кантарџилница*, *комарџилница*, *кондураџилница*, *леблебиџилница*, *лимунадџилница*, *самарџилница*, *сапунџилница*, *скараџилница*, *содаџилница*, *тенекеџилница*, *кебапџилница*, *кумурџилница*, *чкембеџилница*, *џамџилница*, *шарлаганџилница*,

шеќерчилница, шкембеџилница, чкембеџилница, акчилница, ахчилница, ашчилница, бурекчилница, ѓеврекчилница, екмекчилница, зарзаватчилница, ракичилница, кебапчилница и др.

2.2. Полиморфемни суфикси со суфиксот -џи кои градат придавки

Во македонскиот јазик со суфиксот -џи се јавуваат следниве полиморфемни суфикси што градат придавки: -џин, -џиов/-џиова/-џиово, -џиски/-џиски/, -џиска/-џиска, -џиско/-џиско (-џки, -џки), -џиски, -џијски, -џински и -џијџки.

-Полиморфемниот суфикс -џин се добива со спојување на суфиксот -џи и суфиксот -ин и гради односни придавки кои имаат посвојно значење. Пр. ѓумрукџин и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиов /-џиова /-џиово се добива со спојување на суфиксот -џи и суфиксот -ов/-ова/-ово и гради односни придавки кои имаат посвојно значење или значење што се однесува на основата на придавката. Бидејќи во македонскиот јазик придавката се усогласува со родот на именката, овој полиморфеман суфикс се јавува со варијантите: -џиов, -џиова, -џиово. Пр. кујумџиов, турунџиова и др.

-Полиморфемниот суфикс -џиски /-џиски, -џиска /-џиска, -џиско /-џиско (-џки, -џки) се добива со спојување на суфиксот -џи/-џи и суфиксот -ски и гради односни придавки кои имаат значење на припадност, особина, намена или значење што се однесува или што е својствено на основата на придавката. Бидејќи придавката се усогласува со родот на именката, овој полиморфеман суфикс може да се јави со варијантите: -џиски/-џиски, -џиска/-џиска, -џиско/-џиско. Пр. абаџиски, аберџиски, алваџиски, арабаџиски, бавчанџиски, бадијалџиски, баждарџиски, бакарџиски, барабанџиски, бекарџиски, бифеџиски, бичкиџиски, бозаџиски, бојаџиски, бонбонџиски, бостанџиски, бунарџиски, бунтаџиски, бунџиски, варџиски, водоводџиски, гагаџиски, гајдаџиски, гајтанџиски, гемиџиски, големџиски, даваџиски, давуџиски, дајреџиски, далаверџиски, дервенџиски, дерменџиски, дермонџиски, доганџиски, дограмаџиски, драмџиски, дркаџиски, дузенџиски, дуќанџиски, гемиџиски, ѓозбојаџиски, ѓубреџиски, ѓумругџиски, ѓурултаџиски, евтинџиски, ефтинџиски, егленџиски, екмеџиски, екранџиски, ефтинџиски, илеџиски, исполџиски, јазаџиски, јорганџиски, кавалџиски, кавгаџиски, казанџиски, калајџиски, камионџиски, кантарџиски, карванџиски, кафеанџиски, кафеџиски, кираџиски, кириџиски, комарџиски, комитаџиски, коморџиски, кондураџиски, кувенџиски, кујунџиски, ловџиски, малтерџиски, меанџиски, мутавџиски, нишанџиски, пазарџиски, пајтонџиски, паролџиски, пиштолџиски, самарџиски, сапунџиски, сеирџиски, сергиџиски, силеџиски, симиџиски, скелеџиски, сметкаџиски, содаџиски, тенеџеџиски, тупаџиски, фалбаџиски, фурниџиски, чорбаџиски, џамџиски, шајкаџиски, шарлаганџиски, шегаџиски, шеќерџиски, бурекџиски, гурбетџиски, ѓеврекџиски, ѓумрукџиски, екмекџиски, екмеџиски, есапџиски, еснафџиски, занаетџиски, зарзаватџиски, инаетџиски, памукџиски, папуџиски, папукџиски, саатџиски, симитџиски, туфекџиски, кебапџиски, ќурџиски, чифџиски и др. Варијантите на полиморфемниот суфикс -џиска (пр. самарџиска) и полиморфемниот суфикс -џиско (пр. калајџиско) се јавуваат во помал број примери.

Во македонскиот јазик кога суфиксот -ски се додава на основи што завршуваат на консонантите /к/, /ч/, /ц/ доаѓа до гласовна промена и суфиксот -ски се реализира како -чки (пр. човечки). Иако почетокот на овие полиморфемни суфикси е -ци, веројатно по пат на аналогија во многу мал број примери доаѓа до спојување на суфиксот -ци и -чки во сложениот суфикс -цички (пр. дервенцички). Во дијалектологијата се среќаваат примери суфиксот -ски да се промени во -цки со што се добива полиморфемниот суфикс -цицки (пр. кавицицки).

-Полиморфемниот суфикс -жиски е видоизменета варијанта на полиморфемниот суфикс -циски и се сретнува во македонските дијалекти. Пр. анжиски, бојажиски и др.

-Полиморфемниот суфикс -цијски е проширена форма на суфиксот -циски што се создала со додавање на консонантот /ј/ помеѓу суфиксот -ци/-чи и суфиксот -ски. Пр. арабаџиски, бостанџиски, бостанџиски, варџиски и др.

-Полиморфемниот суфикс -цински се образува со спојување на трите суфикси -ци, -ин и -ски и означува припадност или посесивност. Пр. кирацински, екмекцински и др.

-Полиморфемниот суфикс -цијцки е видоизменета варијанта на полиморфемниот суфикс -цијски. Пр. кираџицки и др.

3. Полиморфемни суфикси со суфиксот -ли (-л, -li, -lu, -lü)

Во македонскиот јазик со суфиксот -ли ги имаме следниве полиморфемни суфикси: -лија, -лика, -ли(ј)ка, -личка, -личе, -лијче, -лиски/-лиска, -лијски и -лисан.

-Полиморфемниот суфикс -лија се образува со спојување на суфиксот -ли и суфиксот -ја и гради придавки кои пред сè означуваат својства. Пр. кајмаклија, пубертетлија, занатлија и др.

-Полиморфемниот суфикс -лика се добива со спојување на суфиксот -ли и суфиксот -ка и гради именки кои означуваат карактеристики на жена. Пр. арамлика, арчлика, барјаклика, бојлика, дојранлика, еснафлика, касабалика, кркмајлика, крчменлика, мџрфитлика, мераклика, миразлика, сарансаклика и др.

-Полиморфемниот суфикс -ли(ј)ка е проширена форма на суфиксот -лика што се создала со додавање на консонантот /ј/ помеѓу суфиксот -ли и суфиксот -ка. Пр. *акал(ј)ка*, *дојранлика*, *кајмаклија*, *касабалика*, *катранлија*, *крчменлика*, *марифетлија*, *мераклија* и др.

-Полиморфемниот суфикс -личка се гради со спојување на суфиксот -ли и суфиксот -ичка и се добиваат деминутивно-хипокористични називи. Пр. заваличка и др.

-Полиморфемниот суфикс -личе се образува со здружување на суфиксите -ли и -че со што се добива деминутивно-хипокористично значење. Пр. басмаличе и др.

-Полиморфемниот суфикс -лијче е проширена форма на суфиксот -личе што се создала со додавање на консонантот /ј/ помеѓу суфиксот -ли и суфиксот -че. Пр. назлијче и др.

-Полиморфемниот суфикс -лиски /-лиска се гради со спојување на суфиксот -ли и суфиксот -ски и има значење што се однесува или што е својствено на основата. Пр. ајталиски, арамлиски, дозлетлиски, ербаплиски, еснафлиски, казанлиски, касабалиски, лезетлиски, мекамлиски, мераклиски, севдалиски и др. Бидејќи во македонскиот јазик придавката се усогласува со родот на именката, овој полиморфемни суфикс се јавува и со варијантата -лиска. Пр. одалиска и др.

-Полиморфемниот суфикс -лијски е проширена форма на суфиксот -лиски што се создала со додавање на консонантот /j/ помеѓу суфиксот -ли и суфиксот -ски. Пр. касабалијски и др.

-Полиморфемниот суфикс -лисан се добива со спојување на суфиксот -ли и суфиксот -сан (образуван од суфиксите -са и -ан) и гради придавки кои означуваат поим поврзан со основата. Пр. кирлисан, муурлисан и др.

4. Полиморфемни суфикси со суфиксот -лак (-l^hk, -lⁱk, -l^uk, -l^ük)

Турскиот суфикс -лак, во македонскиот јазик гради само два полиморфемни суфикси: -штилак и -штилок. Во македонскиот јазик овие полиморфемни суфикси се употребува при образување именки.

Многу е поголем фондот на зборови во кои турските суфикси -ци и -лак градат полиморфемни суфикс.

-Полиморфемниот суфикс -штилак се добива со контаминација на суфиксот -штина и суфиксот -лак. Пр. будалаштилак, големштилак, госпоштилак, граѓанштилак, гаволштилак, гупштилак, егупштилак, магарштилак, македонштилак, мудроштилак, немаштилак, поганштилак, сиромаштилак, циганштилак, човештилак и друго.

-Полиморфемниот суфикс -штилок е видоизменета варијанта на полиморфемниот суфикс -штилак. Пр. зенгинштилок, сверштилок и др.

5. Полиморфемни суфикси со суфиксот -ци/-чи (-cⁱ, -cⁱ, -c^u, -c^ü, -cⁱ, -cⁱ, -c^u, -c^ü) и -лак (-l^hk, -lⁱk, -l^uk, -l^ük)

Голем е фондот на зборови во кои турските суфикси -ци и -лак градат полиморфемни суфикс.

-Полиморфемниот суфикс -цилак /-цилик /-цилак /-цилок /-чилак /-чилок /-чиллак: се образува со спојување на варијантите на турскиот суфикс -ци/-чи и на турскиот суфикс -лак. Во турскиот и во македонскиот јазик овој полиморфемни суфикс се употребува при образување именки. Овој полиморфемни суфикс е навлезен со бројни турски лексички заемки во македонскиот јазик. Пр. абацилак, абанцилак, абацилок, авцилак, ајнацилак, арабацилак, арабацилик, арманцилак, афчилок, бавчанцилак, батакчилак, батакчилок, батакчиллак, бозацилак, бојацилак, вурнацилак, гемицилак, гимицилак, гурбетчилак, дограмацилак, дограмацилак, екмецилак, екмецилак, инаетчилак, јанкесецилак, кавгацилак, казанцилак, касканцилак, касканилак, кирацилак, кирацилак, кирацилак, комарцилак, кондурацилак, кујунцилак, менцилак, небетчаллак, пајтонцилак, папуцилак, рушветчилак, саатчиллак, самарцилак, курчилак, фурнилак, чифчилак, цевацилак и др.

Овој полиморфеман суфикс се осамостоил од лексичките заемки и по пат на аналогија се додал на зборови во македонскиот јазик. Пр. големцилак, големцилок, јамацилак, комитацилак, комитацилаќ, крчмацилак, ловцилак, наводацилак, пантацилак, сиромашчилак, содацилак, фал'бацилок, црноборсацилак, шамицилак и др.

Голем е бројот на примери каде што овој полиморфеман суфикс по пат на аналогија се додава и на турски зборови. Пр. бинцилик, гајтанцилак, давацилук, дуќанцилак, ѓерисчилаќ, ѓозбојацилак, кесецилаќ, марифетчилак, мутавцилак, муфтацилак, тавминцилак, тавминцилаќ, чорбацилак, чорбацилаќ, цеваирцилаќ, големцилак, големцилок, јамацилак, комитацилак, комитацилаќ, крчмацилак, ловцилак, наводацилак, пантацилак, сиромашчилак, содацилак, тавминцилак, тавминцилаќ, фал'бацилок, црноборсацилак, шамицилак и др.

6. Полиморфемни суфикси со суфиксот -ди/-ти (-d₁, -d_i, -d_u, -d_ü)

Во македонскиот јазик со суфиксот -ци се јавуваат следниве полиморфемни суфикси: -дисан/-дисањ/-тисан, -тисано, -тисаност и -дисување/-тисување.

-Полиморфемниот суфикс -дисан/-дисањ/-тисан се добива со спојување на суфиксот -ди/-ти и суфиксот -сан (образуван од суфиксите -са и -ан) и гради придавки кои означуваат поим поврзан со дејство. Пр. аздисан, далдисан, зурлудисањ, каздисан, каздисањ, кондисан, кулундрисањ, саштисан, чалдисан и сл.

-Полиморфемниот суфикс -тисано се добива со спојување на суфиксот -ти и суфиксите -сан и -о и гради прилози образувани пред сè од придавки. Пр. саштисано и сл.

-Полиморфемниот суфикс -тисаност се добива со спојување на суфиксот -ти и суфиксите -сан и -ост и гради именки образувани пред сè од придавки. Пр. саштисаност и сл.

-Полиморфемниот суфикс -дисување/-тисување се добива со спојување на суфиксот -ди/-ти и суфиксите -сува (образуван од суфиксите -са и -ува) и суфиксот -ње и гради глаголски именки од изведени несвршени глаголи. Пр. ашладисување, бајалдисување, бактисување, бендисување, битисување, боздисување, каврадисување, казандисување, каздисување, кајдисување, кандардисување, кандисување, капладисување, каскандисување, курдисување, леќедисување, назландисување, нишандисување, сајдисување, сакалдисување, саклетисување, салдисување, сардисување, саштисување, сиктердисување, ујдисување, чалдисување, чурудисување, шашардисување, шаштисување и сл. Во народните говори во единечни примери се забележува испуштање на вокалот /у/ од суфиксот -сува (пр. супурдисување) и варијантата -сава (пр. ујдисавање).

7. Заклучок

Јазиците во контакт најбрзо ги примаат и најдолго ги чуваат лексичките заемки, а најтешко ги примаат и најбргу ги губат морфолошките заемки во својот јазичен систем во македонскиот јазик. Ова губење е изразено доколку јазиците во контакт типолошки припаѓаат на различни групи, како што турскиот кој е алтајски јазик спаѓа во јазици од аглутинативен тип, а македонскиот кој е индоевропски јазик спаѓа во јазици од флективен тип.

